1871. III. évfolyam. 196. szám. Szerda, október 4.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A kormány távolléte által tünt ki.

⊙) A honvédmenház alapkövének letétele oly fontos mozzanat közéletünkben, hogy annak szálai, midőn összekötik a multat a jelennel, egyszersmind a jövőre is kiterjednek, s a nemzet legközelebbi 3 évtizedes történetének megitélésére nézve is iránymutatókul szolgálnak.

A nemzet a szabadságharcz alatt lételéért küzdött; s tekintet nélkül a politikai indokokra, bátran ellehet mondani, hogy az összes nemzet át volt villanyozva azon gondolattól, hogy a drága hont megmentse a rátóduló ellenségektől.

Mióta Magyarország fenáll, soha oly általánosan nem nyilatkozott a nemzeti közvéleményben az önfentartás szükségének érzete; a nemzet a védelemre soha oly nagy erőt nem fejtett ki, — mint 1849-ben.

De a bukás sem volt soha oly nagyhorderejü, mint a világosi katasztrófa bekövetkeztével.

Az önkény soha sem fejtett ki nagyobb és tartósabb erőfeszitést, mint a szabadságharcz lezajlásával.

A nemzet fájdalma és gyásza soha sem mutatkozott erősebb szinben.

De másfelől az 1849-iki harczok után beállott önkénykormány ellen soha határozottabban, férfiasabban nem védekezett a nemzet, mindamellett, hogy minden fegyver ki volt véve kezeiből.

Egy erős fegyvere mégis maradt: a nemleges ellentállás, mely huzamos ideig tartott kitürése és folytonosan edzett szivóssága folytán végre a szuronyok hatalmát is dicsőségesen legyőzte.

Nem szándékunk dicsériádokat zengeni a szabadságharcz felett; rövid hirlapi czikk által e czél nem is lenne sikerrevezetőleg elérhető.

Csak átalános vonásokat akartunk adni, melyek a nemzet jellegét fölismertetik. —

S annyi el nem vitatható, hogy mind a szabadságharczban, mind az azt követő események alatt a nemzet jelleme nyilatkozott, az átalános nemzeti közvélemény nyert kifejezést.

Ily nemzet, mely életre van hivatva, soha sem lehet magához oly hűtelen, hogy dicsőségéről és gyászos helyzetéről megfeledkezzék.

A kormánynak, mely a nemzet nevében jár el az ország kormányzása körül, természetes kötelességei közé tartozik, hogy kövesse, vagy legalább soha meg ne tagadja a nemzet hajlamát; különben valódi nemzeti kormánynak nem tekintethetik.

Kötelessége a kormánynak, követni a nemzet hajlamát, mert nem a nemzet van a kormányért, hanem a kormány van a nemzetért.

E szempontból fogva fel a dolgot, csak sajnálnunk lehet, hogy kormányunk a honvédmenház alapköve letételére szentelt nemzeti ünnepélyen nem képviseltette magát.

Ha elkövette azon hibát, hogy az országgyülésen megakadályozta a hazáért magokat áldozni kész honvédek érdemei elismertetését, és vonakodott a hon védőinek megadni a kellő tiszteletet, legalább akkor, midőn beláthatta, hogy a honvédek emléke kitörülhetlenül él a nemzet keblében, nem volt szabad folytatni az ellenállást a nemzeti közakarat ellenében.

Annyi tapintatosságot mindenesetre megvártunk volna tőle, hogy midőn a nemzeti akarat nyilatkozványa hozzáig elhatol, ne igyekezzék az elől hátravonulni.

Ha már hivatalosan nem mert, vagy nem akart résztvenni az ünnepélyen, legalább egyénileg, magánlag hódolni kelle vala az országosan nyilatkozott közvéleménynek.

Mert annyi tagadhatlan, hogy a honvédmenház ügye, részint az országban megindult adakozások, részint az ünnepélyen magokat képviseltető törvényhatóságok és egyletek kijelentett rokonszenve folytán nemzeti ügygyé vált.

S vajon tanácsos-e valamely kormánynak, hideg közönyt mutatni oly ügy iránt, melyet az egész nemzet lelkesedéssel karolt fel?

Várhatja-e a kormány, hogy az a nemzet, mely közkedvességü intézményei iránt hidegséget, részvétlenséget tapasztalt a kormány részéről, valaha a kormány felhivására melléje sorakozzék?!

Veszélyes dolog a kormányoknak játszani a nemzetek rokonszenvével és akaratával!

Az ily eljárás irtóztatóan boszulhatja meg magát, és pedig nemcsak a kormányon, hanem, fájdalom, az egész nemzeten is, — mely, lehet, hogy nagy veszély idején sem érzi magát hivatottnak a kormány felszólitására, a megkivántató erőt és erélyt kifejteni, — holott meglehet, hogy azt a haza ügye ugy kivánná!

Ezért fájlaljuk mi, hogy a honvédmenház alapköve letételénél a kormány távolléte által tüntette ki magát!

— **A közgazdasági congressust** előkészitő bizottság tegnapelőtt tartott ülésében elhatározta, hogy a congressus f. é. dec. hó 10—14-re összehivattassék; egyuttal következő tárgyak tüzettek ki a kongressus napirendjére: — az iparügy rendezése, előadók Keleti és Matlekovics; — a közutak kérdése, előadók Lechner és Dorn; — a bankügy, előadók Weninger és Horn; — a lakáskérdés, előadó Mudrony Soma; a mezőgazdasági szakoktatás, előadók Kautz, Sporzon és Morócz.

= **A pesti** sajtóügyi vizsgálóbiró jul.aug. és szept. havi ügykimutatása szerint ezen idő alatt összesen 13 sajtóügyi vizsgálat volt folyamatban, melyek közül kilencz végkép befejeztetett, négy pedig továbbra is folyamatban maradt. Az elintézettek közül négy esetben a magánvádló vádlevelének beadására felszólittatott.

= **Azon hirekre** vonatkozólag, melyek a fiumei ujonczozás alkalmából több lapban keringettek, a hivatalos lap tegnapi száma, nem hivatalos részében a következő communiquét hozza:

E napokban ismét oly hireket közöl némely lap, melyeket, — habár mindegyik félszeg közlésnek helyreigazitása lehetetlen is, — észrevétel nélkül hagynunk nem szabad.

Az egyik közlés szerint az „ujonczozás Fiuméban", mely 1868 óta függőben maradt, mult hó 30-án ismét kezdetét vevé, s oda a m. kir. honvédelmi minisztérium részéről Parcsetics Sándor osztálytanácsos, a horvát országos kormány részéről pedig Hervoics osztálytanácsos van kiküldve,

Ugy, a mint a közlés tartalmazza, a hir egyik részben sem alapszik a valóságon. Fiume városában és kerületében, a hol az ujonczozás 1868-dik évtől fogva fel volt függesztve, az 1869-ik 1870-ik és 1871-dik évi hadjutalékok kiállitásának határidejéül szept. 22—28-ik napjai jelöltettek ki és a sorozás a kitüzött időben be is végeztetett. Sem mini zteri, sem kormányszéki biztos kiküldésének szüksége nem forgott fen. És igy az ujonczozás Fiume városára és kerületére nézve már szept, 30-ka előtt és pedig biztos jelenléte nélkül, ment véghez.

Fiume megyének némely sorozó járásai, és Buccari város és kerülete képezik azon helyeket, a melyekben, — és pedig Buccariban szept. 28-tól 30-ig s a fiumemegyei grobnikhreljini járásban szept. 30-tól október 3-áig, a vinodoli járásban október 5-től 7-éig, s a delniczei járásban október 9-től 11-ig, — részint már megtörtént részint még folyamatban van az ujonczozás. S ezen sorozó-járásokba küldettek ki egyfelől Parcsetics Sándor osztálytanácsos és Marsó Iván titkár a honvédelmi minisztériumkebeléből s másfelől Hervoics István osztálytanácsos a horvát-szlavon-dalmát országos kormányszék köréből. De ezekben viszont nem volt 1868 óta felfüggesztve az ujonczozás. Ezekben csak a folyó évi hadjutaléknak eddigelé hátráltatott kiállitása eszközöltetik.

A másik hir, mely távsürgöny alakjában a bécsi lapokban is helyt talált, az ujonczozás miatt Fiume városban történt komoly izgalmakra vonatkozik.

De e hirnek a valóságban igen csekély alapja van.

Miután Fiume városban a három évi hadjutalék már kiszolgáltatott és a honvédségbe való sorozás vette kezdetét: az ujonczozási ügyekkel foglalkozó hatósági tisztviselőt, a sorozás szinhelyéről távoztakor, némely összecsoportosult nők és utczai suhanczok füttyökkel fogadták. Azonban e lármának azon pillanatban vége lett, a mint nehány rendőr tünt fel láthatáron. Nehány csendzavaró elfogatott. Az ezen esemény folytán keletkezett csekély izgatottság lecsilapult. S a sorozás minden további zaj nélkül és az alkalmas egyéneknek a honvédségbe lett beosztásával végrehajtatott. Komolyabb izgalmak nem jöttek közbe.

— **Az igazságügyminiszterium elnöki irodájában** foly a munka a birói állomások elnyeréseért benyujtott kérvények beiktatása állomásokkint való rendezése közül; és a törvényszéki jegyzői, segédhivatali, igazgatói, kezelési és szolgaállomásokra szóló csődület legközelebb meg fog jelenni a hivatalos lapban: csakhogy ezen kérvények közvetlenül az illető elnökhös lesznek benyujtandók.

A Csokonai-szobor

leleplezési ünnepélyének sorrende

október 11. 1871.

I.

1) Összegyülekezés a városház nagy termében délelőtt 9½ órára.— Elindulás onnan a kis-emlékkertbe 9¾ órakor.

2) A bevonulás alatt a harangok meghuzatnak.

3) Templomias nyitány a szinházi zenekar által.

4) „Isten áldd meg a magyart" a collegium énekkara által.

5) Emlékbeszéd, Imre Sándor tanártól.

6) Ének Csokonaitól, „Üdvöz légy áldás forrása", a collegium énekkara által.

Ezen ének alatt a szobor leleplezés leleptetik.

7) A pályadijat nyert dicsköltemény elszavalása, Könyves Tóth Mihály által.

8) „Hazádnak rendületlenül" az énekkar által.

9) Zene a szinház zenekara által.

Kedvezőtlen idő esetében, az egész ünnepély a nagytemplomban tartatik s ezalatt a szobor leleplezte-tik.

II.

Délután 2 órakor társas diszebéd a polg. casino nagytermében.

III.

Este 7 órakor diszelőadás a szinházban.

Kelt Debreczenben okt. 1. 1871.

AZ EMLÉKKERT-TÁRSULAT.

A Csokonai-pályázat eredménye.

A Csokonai-pályázatra érkezett 53 db költemény közől — amint tegnap „legujabb" rovatunkban röviden érintők — legjobbnak találtatott a XXX-ik számu, melynek jeligéje: „**Io Paian**" (= evoe Apollo). A birálók ezt nem csak egyhangulag legjobbnak, hanem a többit minden tekintetben tulszárnyaló és absolut becsü költeménynek itélték. — Már eleve kilátszott a müből az oroszlánköröm; költői képekben, és kifejezésekben is erős, a amellett Csokonai egyéniségét a többi közt legjobban (bár nem kellőleg) kidomboritja. Azt kell hinnünk, hogy a többi pályamü szerzője mind el fogja ismerni — olvasván a koszoruzott darabot — mikép az mindegyik felett kimagasodik. Amellett azonban nem lehet tagadni, hogy (tán a hirteleni munka miatt) némi érdesség a mértékben, darabosság a nyelvezetben fölismerhető, s kissé nehézkes. Továbbá Csokonai egyéniségét bár finom, de mégis halvány vonásokkal rajzolja; s ami főhibája, az leginkább e kettőben öszpontosul: a nemzeti költő jellege nincs benne kitüntetve, — és nem elég szerencsés a befejezés, a mennyiben a vers egész folyamán nem reflectál a nagyszerü eseményekkel átszőtt kezdetben előforduló eszmékre... De mindez könnyen kijavitható, illetőleg kipótolható, s a pályamü költészetünknek mindenesetre egyik gyöngyéül tekinthető. — Szász Károly fel van hiva, hogy maga szavalja el az ünnepély alkalmával a pályanyertes müvet. Ha válasza tudható lesz e lap bezártáig, közlendjük azt. — A többi mü — a mint mondtuk — mind messze áll a nyertestől. Azonban figyelemre méltóknak találtattak még: a XXXVII-ik Pestről, jeligéje: „Kinek mig élt" sat. a IV-ik Pestről, jeligéje: „Thy days are done" és a VI-ik Kisujszállásról, jeligéje: „A muzsáknak szózatja a sirt is megrázkódtatja." De ezek jeligéi is a többivel elégettettek!

A törvényhatóságok szervezése.

⁂ Biharmegye szervezési munkálata a belügyminisztertől leérkezett a megyéhez. Emlékezhetnek olvasóink azon erős harczra, mely itt folyt a két alispáni állomás felett. Tisza Kálmán és pártjának legnagyobb része nem látták törvénybe ütközőnek a két alispánt, Gyalokaiék ellenben azt törvénytelennek nyilatkoztatták ki, s hogy ez elfogultság volt a jobboldaliak részéről, kimutatta maga a kormány, midőn a Tisza nézetét helybehagyta, megengedvén Biharmegyének két alispánt választani, külön s önálló hatáskörrel. A szolgabirók mellett az esküdtek müködése jóváhagyatott. Van husz szolgabiró. Alválasztó kerület csak Szalontán lesz. A szolgabiráknak két nap minden héten lakásukon kell tartózkodni, s e két napot maguk tüzhetik ki.

A szervezési munka tehát nem változtattatott meg odafen sem, amit — megvalljuk — előre mi sem hittünk.

Szabolcsmegye az eddigi négy szolgabirói járást ezután is fentartja, csakhogy a nádudvari és dadai járások két részre osztatnak. Alispán fizetése 2700 frt s lakás, főjegyzőé 1800 frt, árvaszéki elnöké 1700 frt. stb.

A központi árvaszék állana: az elnökből, 4 ülnökből, a megyei tiszti ügyészből, a megyei számvevőből, a megyei aljegyzőből, s a megyei közgyámból, akik, a közgyám kivételével, mindnyáján szavazattal birnak.

Az iktatói, kiadói és irattárnoki teendőket, a közigazgatási iktató, kiadó és levéltárnok teljesitik.

Egyházi reformegylet.

— Pest. okt. 2. —

+ (Alakitó gyülés.) Az egyházi reformegylet eszméje régibb idő óta érlelődik már a nyilvánosság közlönyeiben, de mint majd minden eszme, ugy ez is pártokra szakasztá a körülötte csoportosult egyéneket — a kivitelben.

E mai gyülés kiváló jeles tehetségeket gyüjtött össze a fővárosba, s innen látszik, hogy a figyelmet a közönség részéről is megérdemli.

De lássuk a gyülés folyamát.

Elnök Tolcsvai Nagy Gedeon az alapszabály pontjait óhajtja először is megállapitani. Kovács Albert felolvasá a javaslatot; az erdélyi theologusok külön javaslattal álltak elő, melyet Szász Domokos olvasott fel; az egyletet nem ohajtják hittani vitákba ereszkedni, tagokul pedig csak protestansokat vennének fel. Litkei Tóth Péter a harmadik javaslatot terjeszté be, hogy a reformegylet csak közmüvelődési társulat legyen. Negyedik a sárospataki derék tanárok inditványa, melyet Nagy Gusztáv hittanár terjesztett be; sürgetik ugyan a theologia gyökeres reformját, de a reformegyletet nem tartják czélra vezetőnek, mert ha uj vallást alapitanánk, nem volna köztünk egy — második Krisztus. Vallástudományi társulattá kell alakulni a jézusi tan alapján, legyen a czél a vallásirodalom terjesztése.

Majd megnyilt a vita.

Ballagi üdvözlé a pataki felvilágosodott tanárokat e javaslatért, de a reformegylet eredeti eszméjét nem adja fel; akarja, hogy törvény legyen a mai közmeggyőződés.

Az inditványozók is elmondák nézeteiket, támogatva saját inditványukat; Litkei a nagygyülésen bővebben igérkezik szólani.

Szász Károly az erdélyi javaslatot pártolja, ebbe — szerinte — mindeniket be lehet olvasztani. Szeremlei Samu, Dobos János a pestiek mellett szólnak, mert a jelenlegi nagy baj oroslására egy kis tudós kör nem elég.

Ballagi M. ismét szót emelt; ők nem tanjavitást akarnak, hanem teljes tanszabadságot, hogy a hittanárok szabad meggyőződésök szerint tanithassanak. (Éljen, helyes.)

A gyülés csak délután folytattatott.

Korelnökül a nagygyülésre Nagy Gedeon választatott.

A nagy gyülés programmjának megállapitása felett élénk vita támad, melyben igen sokan vettek részt. Végre is oda dőlt az ügy, hogy tervjavaslat készitésére az inditványozókon kivül megválasztattak: Szeremley Samu, Szász Gerő, Szász Károly, Fördős Lajos és Nagy Lajos, ezzel a gyülés véget ért.

A franczia hadseregből.

= A franczia hadsereg szelleméről — a „Daily Telegraf" párisi levelezője, egy jelenleg is szolgálatban levő franczia tábornok adatai nyomán, kinek társaságában a levelező már három hadjáratban vett részt, s kiről ugy nyilatkozik, mint a katonák egyik a legbecsületesebbikéről, — részletes közleményeket hoz. A levelező indittatva érezte magát, hogy tudakozódjék az iránt, hogy mennyire igaz azon hir, mely a hadseregben alakult császári, orleansi és köztársasági pártokról szól. Erre vonatkozólag az illető tábornok a következő felvilágositásokat adta.

„A külföldiek és még a francziák közül is sokan," mondja a tábornok, „igaztalanok a mi hadseregünk iránt, és pedig egyszerüen azon alapon, mert hadseregünk viszonyait, s annak gondolat-és eszmemenetét nem ismerik eléggé: önnek levelező ur, ki sokat forgolódott franczia tisztek között, tudnia kelllene, hogy a császárság napjaiban is, a midőn a tisztek 9 tizedrésze az uralkodó kormánynak köszönhette előléptetését, bevett jelszavunk volt, hogy mi a hazát és nem az uralkodó házat szolgáljuk. Most ismét ezen eset állott be. Mi a nemzetgyülést mind Francziaország képviselőtestének tartjuk, s azon nézetben vagyunk, hogy kötelességünk annak, kit a testület feljebb valónkká tett, engedelmeskedni. Sok tábornok felől igen sokat beszélnek. Trochu mint legitimista ismeretes. Ducrot-ról ugyanazt állitják Villot quand meme republicanus, mig mások azt hiszik, hogy őt császárpártinak nevezhetik. Ez urak mindenesetre birhatnak személyes előszeretettel és ellenszenvvel, de tökéletes és biztos meggyőződésem az, hogy magán nézeteiknek a kötelesség teljesitésére semmiféle befolyása nincs, s hogy ők, egyik ugy mint másik ellent fogna állani azon kisérletnek, mely Francziaország jelenlegi törvényes kormánya ellen forradalmat szándékolna. Clinchant republicanus, még pedig igen előhaladott mértékben, de ez nem tartotta őt vissza attól, hogy együtt müködjék velünk, épen oly elhatározottságot ne fejtsen ki, mint bár ki más közülünk a commune ellen. Mac Mahon egyátalában nem köztársaságpárti, de ki képes a köztársaságnak hivebben szolgálni, mint ő?

Én magam orleanista vagyok, de ha valamelyik orleansi herczeg lépne fel, Thiers mint elnök ellenparancsára én lennék az első, ki őt elfognám.

Egy szóval, mi franczia katonák soha nem a személyt, hanem az ügyet, a haza szentügyét szolgáltuk és fogjuk szolgálni.

Alagut a Dower és Calais közt.

= A franczia háboru a Dower és Calais közötti alagutösszeköttetésnek tervét háttérbe szoritotta, most azonban ugy látszik, hogy ezen

---

TÁRCZA.

A VILÁGTALAN LEÁNYA

vagy

CONCINO CONCINI.

— Franczia regény —

GONZALES EMANUELTŐL.

Folytatás.

— Ah! ön tehát festész? kérdé Krisztina. — Óh mily nemes, magasztos müvészet az a festészet! Atyám szintén festész volt!

Ezt mondva a leányka, pár könyet morzsolt el szemében.

— Egyszer nagyon éheztem, — folytatá Perrier — és ez a szegény koldus, ki engem sem nem ismert, sem nem láthatott, ki még csak egyetlen panaszhangot sem hallott ajkaimról, testvérileg megosztá velem azt a kis levest, amit a zárda kapujánál neki adtak. E nap óta fölfogadtam neki, hogy kalauza, szolgája leszek és én e fogadásomat megtartom, még csak czélunkhoz nem jutunk. Ha nem vagyok is nemesi szülött, de keresztyén vagyok s nem töröm szavamat meg.

— Óh mily nemes elhatározás! — szólt Krisztina egész elragadtatással.

— Bizony helyesebben cselekednél pedig, ha velünk jönnél, — szólt a gróf — mert én e delnőket Rómába kisérem, hogy a jubileumon jelen lehessünk, mely fájdalom egy időre még hátráltatja egybekelésünket.

Ferencz és Krisztina tekintete e pillanatban találkozott egymással. Az ifjunak, mintha tőrt döftek volna szivébe. Lorenzo gróf jegyese lesüté szemét s olyannyira elszomorodott, mintha életének tavaszát a halál lehe érintette volna.

Két különböző érzelem ragadta meg keblét a fiatal festőnek. Az egyik a Tristan iránt való benső barátság és a másik a Krisztina iránt keletkezett gyöngéd vonzalom.

— Ah, mily boldogság volna e hölgytől meg nem válni, — gondolá. — Őt folyvást szemlélni, vele mindenkor beszélni; parancsainak engedelmeskedni, és őt mint ez a lovag teszi, a kocsiból kiemelni s körében időzni! Óh ez nagy boldogság lenne, s talán ettől függene egész jövőm!

Es e gondolattól ittasulva égő tekintetét a hölgyön pihenteté, mit a ravasz lovag azonnal észrevett kémlő szemeivel.

Tristan ép e pillanatnan szólalt meg.

— Várlak vissza fiam! Nélküled egy lépést sem haladhatok veszély nélkül.

Perrier a világtalan felé tekintett, ki még mindig ott ült a kövön s bizalomteljes nyugodtsággal várta vissza kisérőjét.

— Őt hagyjam-e el? Óh nem! — susogá Ferencz, kezével homlokát dörzsölve. Őt elhagyni nyomorult aljasság lenne és én erre képes nem lehetnék. Hálát adok neked istenem, hogy erőt adtál e megkiséreltetésnek ellent állani.

Ezt mondván Ferencz, az öreghez sietett s gyöngéden karonfogva, a kocsihoz vezette őt.

— Itt az én uram, — szólt — és én ő kivüle senkit sem ismerek el annak.

— Hát még sem határozta el magát Ferencz barátom? — kérdé Lorenzo gróf. — Sem elnyütt kabátját sem rongyos csizmáját nem akarja fényes inasöltözettel fölcserélni?

— Nem én, gróf ur!

— Hiszen többet érne egy oly kényelmes gondtalan állás, mint az melyet egy kóborló koldus nyujthat szolgájának.

— Már hiába! én többre becsülöm a függetlenséget mint a szolgaságot. Egyébiránt már emlitém, hogy megesküdtem, gazdámmal jó és balsorsot hiven megosztani, mint a hogy tarisznyájának tartalmát ő is hiven megosztja velem.

— No, nem bánom, cselekedjél tetszésed szerint, — szólt a gróf gunyos mosolylyal. — Ám légy örökké a világtalan koldus támasza, vezetője. Mi pedig nem tehetünk egyebet, mint, hogy neked szerencsés utat kivánjunk.

Ezt mondva inte Perhsonnak a kisinasnak, hogy emelje be a nőket a kocsiba. Perhson megnyitá az ajtót, a kocsis pedig fölpattant a bakra.

— Perrier Ferencz, — szólt Krisztina hirtelen, — nem lehetne-e nekem másképp is kimutatni hálámat mint üres hideg szavakkal?

A fiatal burgundi hirtelen fölkapta a sárból a világtalan tarisznyáját, s igy szólt:

— Nemes kisasszony, a szegény világtalan éhezik s ez országban kevés alamizsnát adnak. Vessen kegyed néhány fillért tarisznyájába. Valahányszor szegény utitársam egy falat kenyérrel éhét enyhiteni fogja, mindannyiszor áldani fogom kegyednek nevét, s gazdagon megjutalmazva érzem magamat.

Krisztina hasztalan törekedett szóhoz jutni. Könyek fojták el hangját; hirtelen kirántá zsebéből erszényét, mely aranyakkal volt megtömve s azt a világtalan tarisznyájába üríté.

— Ez nem alamizsna — szólt Ferencz, — hanem csak a tett szolgálatnak megjutalmazása.

— A szegény világtalant illeti ez adományom, — szólt Krisztina — és önnek nincs joga visszautasitani azt. Önért Ferencz imádkozni fogok, hogy vezérelje isten minden utjában szerencsésen.

— Isten meghallgatja kegyednek imáját, mert az angyalok imája elől nem zárja el fülét, — szólt Perrier hévvel. — Különben én remélem, sőt bizonyos vagyok benne, hogy Rómában viszonttalálkozunk.

— Perhson, zárd be a kocsiajtót — szólt parancsoló hangon Lorenzo.

(Folytatása következik.)

ügy ismét magára vonja a közfigyelmet, mert, a mint a Daily News irja, most már ezen vállalat pártolói főleg csupán arra várnak, hogy a franczia kormány részéről az alaki engedély megadassék.

A nevezett lap e tervtörténetének hoszszabb czikket szentel, melyből a következő lényegesebbeket közöljük:

Lord Clarendon életében már engedélyt szándékoztak adni a franczia hatóságok e vállalatra, s az angol külügyministeriumhoz azon kérdést intézték, hogy a britt kormánynak nincs-e az ellen kifogása. Lord Clarendon, és az alsóház tagja lord Richard Gravenor, ki a nemzetközi bizottmánynak elnöke volt, tanácskozásokat tartattak, ezen alagut épitésének tanácsos volta felett, s ennek eredménye az volt, hogy e nevezett bizottság ajánlta az alagut ügyét a kormány figyelmébe. Azonban az ügy kissé mégis halasztást szenvedett, s most a háboru kitörvén a continensen, az a terv kivitelét egyelőre lehetetlenné tette ugyan, azonban az érdeklettek további adatokat, s anyagokat gyüjtöttek.

A nemzetközi bizottság 1867-ben Napoleon inditványára alakittatott, hogy a Francziaés Spanyolország közti alagut épitésének tervét szervezze. 1868. junius havában a bizottság és annak mérnökei értekeztek Napoleonnal, s ez aztán az ügyet a tudósitás és a tervek bemutatása folytán a közmunkák mininiszteréhez utasitotta.

Ez ismét egy külön bizottságot küldött ki, mely az ügyet annak egész fontossága szerint volt megbirálandó, s miután minden birálat kedvezőleg ütött ki, és pedig ugy, hogy 10 millió font sterling tőkével az épitést 9—10 év alatt belehet végezni, a már fentemlitett kérdés intéztetett az angol kormányhoz, hogy nincs-e valami oka az engedély megtagadására.

Most körülbelől egy hónappal ezelőtt a franczia köztársasági kormány ismét kérdést tett az angol kormánynál, mely már felelt, s most már várják az alaki engedélyt az alagut épitésére és pedig kizárólagos jogokkal és szabadalmakkal a vállalkozókra nézze.

Eltekintve attól, hogy Mr. John Hawkohan — ugyanaz, kinek felterjesztésére az egyptomi alkirály a suezi csatorna épitését megengedte, — az első azok közt, kiknek neve az ajánlat alá jegyezve van, a szakértők véleménye e vállalat kivihetőségére nézve rendkivül határozott. A mérnökök Whitehavent és Northhumberlandot hozzák fel, hol a tenger alatt csarnokok, folyosók vannak, melyek tekervényes elterjedésükben még nehányszor oly hoszszuak, mint az Angol és Francziaország közötti távolság.

Aztán a husz angol mértföld hosszu alagut szellőztetése nehézségei felett felmerült elméleti nehézségek is el vannak háritva s azon tornyokat és légcsöveket, melyek a csatornán épittettek volna, már nem tartják szükségeseknek. A hőmérsék különbözősége az alagut két vége közt, a legnagyobb biztosságot nyujtja annak jó szellőztetésére nézve, és sok tekintély e téren állitja, hogy a szándékolt légtornyok, a helyett, hogy a szellőztetést előmozditanák, azon czélt, a melyért épittetnének, tökéletesen meghiusitanák.

Nem lehet feltenni, hogy a nemzetközi bizottság, vagy legalább annak azon tagjai, kik részvényesei lesznek e társulatnak, husz hónapon át hevertek volna. Miután e terv kivihetősége kétségen kivül áll, a mü lehető gyors és olcsó végrehajtásának részleteivel foglalkoztak.

Dower és Calais közt, közvetlen a tenger szine alatt 800 láb mély krétaréteg fekszik. A krétát épen ugy lehet átfurni, mint a jó agyagot. Összetartásának földtani bizonyitékául elég felhozni a Varwichban, Dower és Calaisban furott kutakat.

Az uj furógépek pedig a snodlandi mészrétegekben már kisérlet alá voltak vetve, e gépek 24 óra alatt 18 Yard hosszu likat furtak, melyek átmérője 7 láb. Ez igy állván a dolog az elsőát furásra nem 5 év kell, mint először számitva volt, hanem egy év, s az alagut teljes kibővitése és felszerelése aztán legfelebb 2—3 évet veend igénybe.

Azon javaslat is tétetett, hogy ne egy alagut furattassék, hanem kettő, ugy aztán soha nem lehetne e vonatok összeütközésétől tartani. Ez nem is lenne drágább, mert az alagutak akkor sokkal keskenyebbek lehetnének.

A költségvetés mely 10 millió ₶ sterlingről beszélt, a montcenisi alagut sükere folytán alábbszállittatott. Ott hol annyi szikla volt, egy angol mértföld csak 280000 ₶ sterlingbe került. A krétát pedig majd nem ugy lehet faragni mint a sajtot.

Ezek az érdekelt vezetők nézetei s ha az engedély hamar megadatik, remélhető, hogy Angol és Francziaország közt ugy lehet utazni, hogy sem vihartól, sem tengeri betegségtől nem lehet tartani.

Ez az emberi észnek ismét egy nagy vivmánya és nagy győzelme lesz a természet felett. —

UJDONSAGOK.

*** Az előfizetési határidő eltelvén felhivjuk a t. cz. közönséget az előfizetési pénzeknek mielőbb beküldésére. Az előfizetési dijak a lap homlokán olvashatók. Helybeli előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési pénzt Telegdy K. Lajos vagy ifj. Csáthy Károly könykereskedő uraknál mielőbb fizessék be. — Nagy igéreteket nem teszünk; eddigi eljárásunk legyen kezesség a jövőre.**

* **Adományok a Csokonai szoborra.** Főtiszt püspök Révész Bálint 5 ft. Kapéczi Vilma kisaszony saját kézi munkájának ezen czélra szentelt árát 10 frt. „Debreczen“ szerkesztősége utján Kegyes Gáborné asszony 4 db. ¼ frtos 1 frt. Debreczen oct. 4 1871.

Tóth Antal.
pénztárnok.

* **Nők tornászata.** A tornászat előnyeiről itt e helyen felesleges lenne szólani. Tudja, elismeri azt mindenki. Hazánkban a tornászat ügye csak egy évtized óta lett ugy felkarolva, mint az azt megérdemli, s a tornaegyletek száma egyre szaporodik. Városunkban Orvényi Vilmosé a főérdem, hogy a tornaegylet létesült, fenáll, gyarapszik, s napról napra több pártfogóra lel. Orvényi most egy oly eszmét akar megpenditeni, melytől helyeslésünket nem lehet megtagadni. Ugyanis e nők részére szándékozik tornászati tanfolyamot nyitni, s ez igen helyes, mert nem látjuk be, hogy miért lennének a nők kizárva azon előnyökből, melyeket a test és testierő egészséges fejlesztésében edzésében a tornászat nyujt. Annak idején majd bővebben szólunk e tárgyról.

* **Uj találmány.** Sarkadi Ferencz, ref. néptanitó T.-Füreden egy uj gépet talált fel, mely ha csakugyan sikeresnek bizonyul, mig neki magának nagy vagyont, nekünk magyaroknak a külföldelőtt hirt és dicsőséget szerzend. E gép szánt, vet, a magot betakarja, elhengerezi, egy időben egy erővel. A gép hajtására két ökör elengedő, s mellé csupán egy ember kell. Holnap, csütörtökön d. u. 2 óra tájt fognak vele próbát tartani a gazdasági tanintézet tanárai jelenlétében a Pallagon, hova minden érdeklett szivesen láttatik.

* **Felvilágositásul.** Több oldalról kérdés intéztetett hozzánk, ha vajon a polgári iskola az idén fenáll-e még, miután az iskola felől annak igazgatója jónak látja hallgatni, s a közönség, kit a mult évben azzal kecsegtettek, hogy a város reáliskolát állit fel, most azt sem tudja, hova adja eddig polgári iskolába járatott gyermekét. Valóban csaknem vétkes könyelmüségnek, hanyagságnak kell bélyegeznünk azon eljárást, melyet az annyi anyagi áldozattal létesitett polgáriiskola ellenében, irányadó körökben tapasztalnuk. Igy aztán nem csoda, ha a kereskedő testület kénytelen volt idegen elemekhez folyamodni, s külön iskolát állitani fel, melybe csak is vagyonosabb gyermekek irathatják be magokat a városunkban szokatlan nagy tandij miá. — A kérdezősködésekre különben tudatjuk, hogy a polgári iskola fenállásáról vagy beszüntetéséről magok az illető tanárok sem tudnak semmit. Ez már aztán kissé sok!

* **Az iskolai uj évre** a tankönyvek száma rendesen szaporodik, a mit kedves kötelességünknek ismerünk adandó alkalommal jelezni. Jelenleg két derék gymnasiumi tanár ajándékozá meg tanitványait ily kézi könyvvel. Egyik Márk Pál, ki a 3-ik gymn. osztály számára magyarázó alapos jegyzetekkel ellátva rendezte sajtó alá Cornélius müveit; Tüdős János pedig a 3-ik és 4-ik olytály számára Phaedrus meséit adta ki szinte jegyzetekkel.

* **A debreczeni lóversenyek** f hó 8 án és 10-én tartatnak meg a szokott helyiségen. A tételeket és nevezéseket lapunk régibb számainak közgazdászati rovatában már közöltük.

* **Városunk határán** daczára az elemi csapásoknak, elég kedvezőnek mutatkozik a termés; az Elepen s Kösélyszegen a fagy nem okozott nagy kárt, a dohány s tengeri jó és középtermést igér, a Nagyhegyesen pedig sohasem termett jobb tengeri, mint az idén.

* **A börvásár** tegnap és tegnapelőtt tartatott meg, s az eladókra néve igen jól ütött ki, a mennyiben vevő nagy számmal jelentkezett s a készletet csakhamar elkapkodták.

* **Hatvanutczán** egy korcsmáros tilalom elleni lövöldözésért a szegényalap javára megbüntettetett.

* **Hollaender táncztanitó**, vidéken tett körutjából megérkezett s tanitását legközelebb megkezdendi. Lakása főpiacz, a Dragota-ház emeletén. Jelentkezéseket ott fogad el. Bővebb felvilágositást hirdetési rovatunk ad.

* **Egy lengyel menekült** lovag Palakynszky Silveszter van most itt, ki Szibériában 7 évig ült fogva, s onnan kiszabadulva, munkát keres valami vasuti, — épitkezésnél. Igen elárvult állapotban van, s hogy utazását folytathassa, kéregetnie kell.

* **A miskolczi kiházasitó egylet** városunkban főügynökséget állitott fel a főügynökség élén Mayer Ferencz bőrraktártulajdonos áll. Ez intézetet lapunk már régebben bővebben ismertette.

* **A debreczeni** „gazdászati tanintézet“ szükségeire, melyben örvendetesebb lendület észlelhető, a pénzügyi bizottság, a kormány által előirányzott 44,150 frtból csak 700 frtot törölt és pedig az elméleti és gyakorlati oktatás szükségleteire beállitott 3900 frt tételnél.

* Ifj. **Csáthy Károly** gazdasági akad. könyvárus a jövő évre kiadá „Tárcza-naptár“-át is. E közkedvességben részesült naptár most VI-ik évfolyamot ért s könnyen hordozhatósága miatt eddig is nagy kelendőségnek örvendett; ára 20 kr, mennyit meg is ér.

* **Vasuti állomásunknál** igen nagy a zavar és rendetlenség a pénztár körül, mióta az épitkezések folynak; a tiszavidéki és északkeleti társulat pénztárát ugyanis egy ember kezeli; s igy nem lehet képes a közönség igényeinek eleget tenni. Tegnap is több utazó lemaradt a vasutról a miatt, hogy a vonat elindulásáig jegyhez nem juthattak. Reményljük, hogy az épitkezés befejeztével segiteni fognak a hiányokon.

Különféle.

= **Felrobbanás Gleichenbergben.** A Gleichenbergben történt felrobbanás felől az odavaló hirlap a m. hó 26-ik kelettel a következő tudósitást közli: Tizenegy óra volt délelőtt, a midőn a Sorge és Chistian városrészek lakóit roppant robaj rettentette fel. Egy gőzkazán robbant szét, mely Keil Antal tulajdona volt, s oly pusztitást vitt véghez, mit alig lehet leirni. A kazánt magában foglaló épületnek semmi nyoma, csupán egy tömeg omladék jelzi azon helyet, a melyen állott. A kazán maga több mint 12 darabra szakadt, s annak egyes részei több ölre elvettettek. A kürtök egyike két darabra szakadt, s a nagyobb, mintegy 15 mázsás darab egy három emeletes gyárépületen röpittetett át, s annak háta megett Horn Anna háza falához csapódott, hol az első emeleti ablaknál épen egy gyermek játszott, s onnan lepattanva egy ganajdombba ásta be magát. A másik darab ellenkező irányban röpült. Kövek, vas, fa és tégladarabok messze és oly erővel hajittattak, hogy beszakiták a házfedeleket. A szomszéd házak közül többnek teteje leszakittatott, egynek fala benyomatott. Az ablakok a közelben mind betörtek, s csak az a csodával határos szerencse, hogy emberélet nem esett áldozatul. Csupán egyetlen egyén szenvedett könnyebb sérülést.

Délutáni posta.

— Madrid, okt. 3. Amadeus király Rotschild Alfons bárót a III. Károly nagy rendjellel diszitette fel a közelebbi spanyol kölcsönben szerzett érdemei jntalmául.

— Bécs, okt. 3. Andrásy ma hosszu audeientián volt a királynál, melyre Beust gróf is meghivatott.

— Brünn, okt. 3. Mint egész bizonyossággal hirlik, a morva országos iskolai tanács azon utasitást vette a kormánytól, tegyen előintézkedéseket egy állami cseh tanitónőképezde felállitására.

A „Debreczen“
eredeti
MAGÁNTÁVIRATAI.

= Bécs, oct. 4. A pénzügyminiszter javaslata folytán a minisztertanács elhatározta, hogy 12 milliót bocsát a pénzintézetek rendelkezése alá.

= Prága, oct. 4. Clam Martinitz féle irati javaslatát a harminczas bizottság elfogadta.

= Bukurest, oct. 4. A szándékolt vesztegzár nem foganatosittatik. — A vasuti kérdés miatt a kamarák oct. végével rendkivüli ülésszakra hivatnak össze.

— Bécs, okt. 4. A „Tagblatt“ jelenti Petersburgból, hogy a Kronstadti erősség munkái szorgosan végeztetnek.

— Pest, okt. 4. A buza ára a szállitás hiánya miatt emelkedőben; más egyébben gyenge forgalom.

KÖZGAZDÁSZAT.

— Piaczi árak Debreczenben október 3-kán. 1 mérő buza 4 frt 80—5 frt 20 kr, kétszeres 3 frt 70—90 kr, rozs 2 frt 95—3 frt .. kr, árpa 1 frt 80—95 kr, zab 1 frt 40—.. kr, tengeri 3 frt 70—90 kr, köles 3 frt 20—.. kr, kása 4 frt 60 kr, 1 zsák burgonya 1 frt 10 kr, 1 mázsa szalonna 40, 41, 42 frt, 1 mázsa háj 40, 41, 42 frt. A baromvásár, mint rendesen országos vásár előtt szokott lenni, igen csekély volt.

— Bécs. okt. 3. (Esti zárlat.) Hitelrészv. 287.90. — Északi vasp. 209.50. Államvasut 373 — Lombard 193.— 1860— 97.25, 1864— 144.75. Magy. dijs. — Napoleon 944.— Magy. hitelr. 108.50. Gallicziai 255.25. Ang.-osztr. 250.50 Pr.-osztr. 118.— Tramway 209.25.

Nyilttér.

Arlejtési hirdetmény.

Sz. Gy. Ábrány községben állami segélylyel felállitandó, s két szerelt tanterem, hivatalszoba, konyha, kamara, s két kis melléképületből álló községi iskola-épület épitése, — melynek költségelőirányzata müszakilag 6000 frtban van megállapitva — **f. 1871. október 16. napján d. e. 10 órakor N.-Kállóban a tanfelügyelői irodában** nyilvános árlejtés utján épitési vállalkozónak kiadandó levén: felhivatnak a jelzett épitésre vállalkozni kivánók, hogy a kitüzött helyen s határidőben az árlejtésre megjelenni el ne mulaszszák.

A bánatpénz 600 frt, s az árverési föltételeket, s az árverési alapul szolgáló tervezet s költség előirányzatot: Sz.-Gy.-Ábrányban a községházánál, s N.-Kállóban a tanfelügyelői irodában minden vállalkozni kivánó megtekintheti.

Kelt N.-Kállóban 1871. sept. 28.

Hajdukerület s Szabolcsmegye tanfelügyelője.

410 1—

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről oct. 4-röl.

Arany . 5 frt 58 kr. — Ezüst . . 117 frt 75 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Rott Lipót és testvére
Debreczenben
ajánlják gazdagon felszerelt
Paplan, Haasféle szönyeg éságytakarók
raktárukat, ugy női és férfi divatczikkeiket jutányos árak és pontos kiszolgáltatás mellett. 161. —

Hazonbérleti hirdetés.
Szabolcs megyében Csegén — a cserepesi birtokból 683 hold 1200□öllel szántó földben és legelőben épületekkel együtt 1871. october 1-ső napjától több évre bérbe adatik. — Vállalkozni szándékozók bővebb felvilágositást nyerhetnek a cserepesi kasznárnál. — 371 7—10

Végkiárulás !
Schweitzer János
butor-raktárában
Széchenyi-utcza 1819. sz. alatt külön-féle szobabutorok a legolcsóbb áron kiárultatnak. 345 3—4

Orvosi jelentés.
Alólirottnak van szerencsém a t. cz közönségnek tudtára adni, hogy mint gyakorló orvos itt Debreczenben telepedtem meg. Lakásom Nagy-Hatvan-utczán, 1564-ik sz. alatt boldogult édes apám által használt helyiségben van. Járó betegeket elfogadok reggel 8—9 délután 2—3. — **Dusóczky László** — orvos, sebész, szülész és **fogász**. Mely utóbbira vonatkozólag megjegyzendő, hogy nem csak a fogak körüli egyes mütételekre, hanem a fogak tisztitására és tömeszelésére (plumbirozására) is, a t. cz. közönség kivánatára bár mikor a legnagyobb készséggel ajánlkozom. 398 2—3

Passatutti
10,000 darab gyökeres szőlővessző valamint 3000 drb gyökeres kaderka szőlővessző kapható és megrendelhető n.-csapó utcza 330. sz. háznál. 404. 1—2.

Hirdetmény.
Van szerencsém tudatni minden t. cz. ismerőseimmel, hogy a folyó október hó 1-től fogva ügyvédi irodámat a **hagymatér 16-ik számu házba** tettem által. 421 2—6

Nagy Gusztáv,
köz- es váltó-ügyvéd.

Tiszavidéki és arad-temesvári vasut.

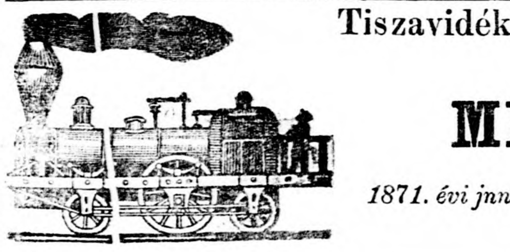

MENETREND

1871. évi jnnius 15-töl kezdve további intézkedésig.

I. Bécsből és Pestről Kassa felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv. ind.	8	15		7		reggel.			
„ északi v.	8	25	este.	7					
Pest	7	30	„	6		este.			
Czegléd	10	33	reggel	8		„			
Szolnok	11	22	„	9	58	éjjel.			
P.-Ladány	2	1	délután	12	56	„			
Debreczen	3	41	„	2	42	reggel			
Nyiregyh.	5	11	„	4	32	„			
Tokaj	6	11	„	5	53	„			
Miskolcz	8	17	este.	8	36	délel.	3	15	délut.
Kassa érk.	11	—	„	1	18	délután	5	59	„

II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár fel

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv.	indulás	8	15	este.	7	45	regg.
„ északi v	„	8	25		7	55	
Pest	„	7	30	reggel.	6	5	este.
Czegléd	„	10	18	„	9	5	„
Szolnok	„	11	7	délel.	10	37	éjjel
Mező-Tur	„	12	18	„	12	36	„
Csaba	„	2	1	délut.	3	30	regg.
Arad	érkezés	3	42	„	6	4	„
„ „	indulás	4	5	„	6	24	„
Vinga	„	5	40	„	7	37	„
Temesvár	érkezés	7	27	estve	8	59	„

III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv. indul.	8	15	este.	7	45	regg.
„ északi v. „	8	25	„	7	55	„
Pest „	7	30	regg.	6	5	este.
Czegléd „	10	33	„	8	55	„
P.-Ladány „	2	35	délut.	1	15	éjjel.
B.-Ujfalu „	3	35	„	2	52	regg.
N.-Várad érkez.	4	47	„	4	45	„

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p.	
Kassa ind.	5	25	regg.	10	49	délel.	4	5	délut.
Miskolcz	8	8	„	3	25	délut.	8	2	este érk
Tokaj	10	1	„	6	7	este.			
Nyiregyh.	11	4	„	7	47	„			
Debreczen	12	47	délben	10	34	éjjel.			
P.-Ladány	2	25	délut.	12	37	„			
Szolnok	4	46	„	4	44	regg.			
Czegléd érk.	5	32	este.	5	55	„			
Pest „	8	37	„	8	43	„			
Bécs „	6	9	regg.	6	36	este.			
„ északi v.	6	19	„	6	49	„			

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Temesvár	indul . . .	8	—	reggel	5	30	délután
Vinga	„	10	18	délelőtt	7	25	este.
Arad	érkezés	11	52	„	8	40	„
	indulás	12	25	délut.	9	4	„
Csaba	„	2	10	„	11	41	éjjel
Mező-Tur	„	3	44	„	2	13	„
Szolnok	„	5	1	„	4	17	regg.
Czegléd	érkezés	5	47	este.	5	36	„
Pest	„	8	37	„	8	43	„
Bécs államv.	„	6	9	reggel.	6	36	esté.
„ északi v.	„	6	19	„	6	49	„

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
N.-Várad indul.	11	22	délel.	8	51	este.
B.-Ujfalu „	12	28	délben	10	3	„
P.-Ladány érkez.	1	23	délut.	11	55	éjjel.
Czegléd „	5	32	„	5	53	regg
Pest „	8	37	este.			„
Bécs államv. „	6	9	regg.	6	3	
„ északi v. „	6	19	„	6	49	

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, N.-Váradon, Kassán, Miskolczon és Temesvárott, a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendektől tudható meg.

Az igazgatóság.

179. ARJEGYZÉK
az „ISTVÁN“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	16	20
B. Ugyanaz apró szemü . .	16	20
C. Dara középszerü . . .	15	20
O. Királyliszt	15	80
1. Lángliszt	14	20
2. Montliszt	14	60
3. Zsemlyeliszt különös . .	14	20
4. „ „	13	80
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	13	—
6. Ugyanaz II. rendü . .	11	60
7. Barna kenyérliszt I. rendü	10	60
8. Barna „ II. „	9	40
9. Lábliszt I. rendü zsákkal	7	—
„ Lábliszt I. „ zsáknélkül	6	60
10 „ II. „ zsáknélkül	3	40
11 Buzakorpa zsákkal	2	40
„ „ „ zsáknélkül	2	—
Rozsliszt I. rendü . . .	9	80
Rozsliszt II. rendü . . .	9	—
„ „ III. „ .	7	20
Rozskorpa zsákkal	2	80
„ „ zsáknélkül	2	40
00 Árpakása	19	—
0. Árpakása	17	—
1. Árpakása	13	—
2. Árpakása	11	—
3. Árpakása	10	—
5. Árpadara	12	—
6. Árpaliszt zsákkal	4	80
„ „ . zsáknélkül	4	40

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

A. B. és C. dara 50 bécsi fontos ingyen zsákokban is kapható.

Simaőrlés mázsánként . . — 70
Darálás . „ . . . — 35

Debreczen, 1871. sep. 16.

Táncztanitási jelentés.
Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a **táncztanitást** folyó október hó 10-kén megkezdem.— Felkérem azért azon t. cz. szülőket, kik gyermekeiket általam taníttatni óhajtják, sziveskedjenek addig a beiratást eszközölni. — Mintszinte felhivom a tánczkedvelő ifjakat, hogy velem mielőbb Piacz-utcza 1824. sz. a. Dragota házában I. emeleten értekezni sziveskedjenek.

Beiratás szintén a Dragota házban naponként d. e. 11—12. — d. u. 4—6 óráig történik.

Magánházaknáli oktatást is elvállalok.
Debreczen, 1871. okt. 3.

teljes tisztelettel
Hollender József
táncztanitó.

423. 1—2.

Tisztelet az igazságnak, ott ahol illeti.
Ez eset különösen megvan, *Dr. Popp J. G. ur (Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2.) hires Anatherin-szájvizét* illetőleg. Noha igen sok oly fogszer létezik, melyeknek hatásait és tulajdonságait alaposan megismertem és megfigyeltem, mégis oly szerrel nem találkoztam e nemben, mely Dr. Popp *ur Anatherin-szájvizének nagy előnyeivel csak legkisebb hasonlatot is kiállaná.* Különösen kiemelendők azonban sokféle megfigyelésem és tapasztalataim szerint azon nagy előnyök, melyekkel minden más e fajta szerhez képest bir, és melyek abból állanak, hogy az *a száját rendkivül üditi, az izlést javitja, és a levegőnek orr- és szájbóli kilehelését legnagyobb mérvben kellemessé és ...latossá teszi.* Ennek oka természetesen abban rejlik, hogy az nemcsak a fogak, s foghus és az egész szájüreg tisztátalanságát eltávolitja, hanem a szájnak minden részeit is, és az egész rágó eszközöket rothadástól óvja, és már megkezdődött rothadást is eltávolit és megszüntet. *Ily kitünő szer megérdemli, hogy nagy előnyei és jeles tulajdonságai pártatlanul és igazságszerüleg elismertessenek*, mit is ezennel föltétlenül teszek, és egyuttal nevem aláirásával és pecsétemmel megnyitom és hitelesitem.

BERLIN. **Dr. Müller János** orvostudományi tanár.
10 5—6.

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L.bettüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)